

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBIH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723 500, Fax: 716 400, www. saifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

OPĆINE ZAVIDOVIĆI

ZA 2008.GODINU

Broj:-42/09

Sarajevo, april 2009. godine

**MENADŽMENTU
OPĆINE ZAVIDOVIĆI****NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE*****Osnova za reviziju***

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja općine **Zavidovići** za 2008. godinu (bilansa stanja na dan 31.12.2008. godine i odgovarajućeg računa prihoda i rashoda, izvještaja o izvršenju Budžeta za godinu koja završava na taj dan) te reviziju usklađenosti poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima i pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih napomena uz finansijske izvještaje.

Odgovornost menadžmenta

Načelnik općine je odgovoran za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa posebnim propisima u Federaciji o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koja ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale uslijed korupcije i prevare, odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u danim okolnostima. Načelnik je također odgovoran za usklađenost poslovanja općine sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu revizije. Reviziju smo izvršili u skladu Zakonom o reviziji institucija u FBiH ("Sl. novine FBiH", broj 22/06), INTOSAI revizijskim standardima i Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu da radimo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, te da je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o usklađenosti poslovanja i o iznosima i objelodanjivanjima danim u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na revizorskom prosuđivanju, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizorskih postupaka koji su odgovarajući u danim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija također uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvještaja.

Ured za reviziju institucija u F BiH prvi put vrši reviziju općine Zavidovići i ne iskazujemo mišljenje na početna stanja na dan 01.01.2008.godine.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da osiguravaju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Kvalifikacija:

- 1. Za 2008.godinu budžetska sredstva ostvarena su manje za 6% u odnosu na plan, a budžetska potrošnja je ostvarena manje za 1% u odnosu na plan, što ukazuje na nepoštivanje odredbi Zakona o budžetima u F BiH u dijelu praćenja izvršenja budžeta, zbog čega je ostvaren višak rashoda nad prihodima 385.095 KM (tačka 3.2. Izvještaja).*

- 2. Zbog neevidentiranja kratkoročnih potraživanja u skladu sa propisima manje su iskazane pozicije kratkoročnih potraživanja i kratkoročnih razgraničenja u iznosu od 1.246.298 KM (tačka 3.6. Izvještaja).*
- 3. Ne možemo potvrditi iskazanu vrijednost stalnih sredstava, obzirom da nije izvršeno usklađivanje stvarnog stanja sa knjigovodstvenim stanjem na dan 31.12.2008.godine (tačka 3.8. Izvještaja).*
- 4. Nisu poštivane odredbe Zakona o javnim nabavkama kod odabira ponuđača za zimsko održavanje puteva (tačka 3.9. Izvještaja).*

Mišljenje

Po našem mišljenju finansijski izvještaji, osim navedenog u prethodnom pasusu, po svim bitnim pitanjima, prikazuju stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2008.godine, rezultat poslovanja i izvršenja Budžeta općine Zavidovići, za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Finansijsko poslovanje općine Zavidovići tokom 2008.godine, zbog napomena navedenih u tačkama 1., 2., 3. i 4. prethodnog pasusa, nije bilo u svim materijalno značajnim aspektima usklađeno sa važećom zakonskom regulativom.

Sarajevo, 24.04.2009. godine

Zamjenik generalnog revizora

Branko Kolobarić, dipl. oec

Generalni revizor

Dr. sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

SADRŽAJ

1	UVOD.....	1
2	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE.....	2
2.1	Rezime	2
3	NALAZI I PREPORUKE	3
3.1	Sistem internih kontrola	3
3.2	Budžet za 2008. godinu	3
3.3	Prihodi	4
3.3.1	Porezni prihodi	4
3.3.2	Neporezni prihodi	4
3.3.3	Tekuće potpore (grantovi)	4
3.3.4	Kapitalni primici	4
3.4	Tekući rashodi	5
3.4.1	Bruto plaće i naknade.....	5
3.4.2	Naknade troškova zaposlenih.....	5
3.4.3	Izdaci za materijal i usluge	5
3.4.4	Tekući grantovi	5
3.5	Kapitalni grantovi	6
3.6	Potraživanja	6
3.7	Obaveze i razgraničenja	7
3.8	Stalna sredstva	7
3.9	Javne nabavke	8
4	KOMENTAR	8
	PRILOG BR. 1.....	1
	Izvršenje budžeta općine Zavidovići na dan 31.12.2008. godine	1

IZVJEŠTAJ
O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
OPĆINE ZAVIDOVIĆI
za 2008. godinu

1 UVOD

Općina Zavidovići je jedinica lokalne samouprave sa pravima i obavezama utvrđenim Ustavom Zeničko-Dobojskog kantona, Zakonom o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH kao i statutom Općine. Općina Zavidovići je pravno lice i nalazi se u sastavu Zeničko-Dobojskog kantona. O poslovima iz svoga samoupravnog djelokruga samostalno odlučuje i podliježe nadzoru ustavnosti i zakonitosti ovlaštenih državnih organa.

Cilj poslovanja Općine jeste obavljanje javnih poslova kojima se neposredno ostvaruju potrebe lokalnog stanovništva kao što je navedeno u Zakonu o principima lokalne samouprave u FBiH kao i statutu općine a to su: osiguranje i zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda; donošenje Budžeta općine; donošenje programa i planova razvoja Općine i stvaranje uslova za privredni razvoj i zapošljavanje; utvrđivanje i provođenje politike uređenja prostora i zaštite čovjekove okoline; donošenje prostornih, urbanističkih i provedbenih planova; utvrđivanje i donošenje stambene politike i programa izgradnje; utvrđivanje politike korištenja i visine naknada za korištenje javnih dobara; utvrđivanje i vođenje politike raspolaganja, korištenja i upravljanja građevinskim zemljištem; utvrđivanje politike upravljanja i raspolaganja imovinom Općine, prirodnim resursima, kao i raspodjelom sredstava ostvarenih njihovim korištenjem; upravljanje, finansiranje i unaprijeđenje djelatnosti i objekata lokalne komunalne infrastrukture; organizovanje i unaprijeđenje lokalnog javnog prijevoza; osnivanje, upravljanje, finansiranje i unaprijeđenje javnih ustanova predškolskog i osnovnog obrazovanja; osnivanje, upravljanje, unapređenje i finansiranje ustanova i izgradnja objekata za zadovoljavanje potreba stanovništva u oblasti kulture i sporta; ocjenjivanje rada ustanova i kvaliteta usluga u djelatnosti zdravstva, socijalne zaštite, obrazovanja, kulture i sporta, te osiguranje finansijskih sredstava za unaprijeđenje njihovog rada i kvaliteta usluga u djelatnosti zdravstva, socijalne zaštite, obrazovanja, kulture i sporta, te osiguranje finansijskih sredstava za unaprijeđenje njihovog rada i kvaliteta usluga u skladu sa potrebama stanovništva i mogućnostima Općine; analiza stanja javnog reda i mira, sigurnosti ljudi i imovine, te predlaganje mjera prema nadležnim organima za ova pitanja; organizovanje, provođenje i odgovornosti za mjere zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od elementarnih nepogoda i prirodnih katastrofa; uspostavljanje i vršenje inspekcijskog nadzora nad izvršavanjem propisa iz vlastitih nadležnosti Općine; donošenje propisa o porezima, naknadama, doprinosima i taksama iz nadležnosti Općine; raspisivanje referendumu za područje Općine; raspisivanje javnog zajma i odlučivanje o zaduženju Općine; preduzimanje mjera za osiguranje higijene i zdravlja; osiguranje uslova rada lokalnih radio i TV stanica u skladu sa zakonom; osigurava i vodi evidencije o ličnim stanjima građana i biračkim spiskovima; obavlja poslove iz oblasti premjera i katastra zemljišta i evidencija o nekretninama; organizuje efikasnu lokalnu upravu prilagođenu lokalnim potrebama, te obavlja upravne poslove iz svoje nadležnosti; donosi programe mjera radi postizanja jednakosti spolova, te osigurava vođenje statističkih podataka i informacija razvrstanih po spolu; brine o zaštiti životinja; zaštita i unaprijeđenje prirodnog okoliša i zaštita potrošača.

Općina se bavi i drugim poslovima od lokalnog značaja koji nisu isključeni iz njene nadležnosti, niti dodijeljeni u nadležnost nekog drugog nivoa vlasti a tiču se podsticanja primjene djelotvornih mjera radi zaštite životnog standarda i zbrinjavanja socijalno ugroženih lica, brige o potrebama i interesima penzionera i lica starije životne dobi, njegovanje tradicionalnih vrijednosti kao i njihovog unaprijeđenja, a naročito onih vezanih uz kulturno naslijeđe prostora Općine, preduzima mjere na očuvanju prirodne baštine te historijskog, kulturnog i graditeljskog naslijeđa, sudjeluje u aktivnostima udruženja građana te obavlja i druge poslove koji su od interesa za građane Općine te njen privredni, društveni, kulturni i socijalni napredak. Općina pored vlastitih nadležnosti izvršava i poslove federalnih i kantonalnih vlasti koje joj te vlasti povjere u skladu sa zakonom.

Na dan 31.12.2008. godine u općini Zavidovići bilo je zaposleno 112 uposlenih od ukupno 113 koliko je predviđeno Odlukom o sistematizaciji radnih mjesta. Sjedište općine Zavidovići nalazi se u ulici Safvet bega Bašagića bb u Zavidovićima.

2 PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji općine Zavidovići za 2008. godinu i usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije finansijskih izvještaja je omogućiti revizoru izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima koji su predmet revizije, tj. da li finansijski izvještaji, u materijalno značajnom smislu, objektivno i istinito prikazuju finansijsko i materijalno stanje općine Zavidovići na dan 31.12.2008. godine, izvršenje Budžeta za godinu koja se završava na taj dan, da li je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, da li je trošenje javnih sredstava namjensko, te da li su finansijski izvještaji sačinjeni u skladu sa posebnim propisima o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima revizije, u aprilu 2008. godine.

Obzirom da se revizija obavlja prvi put ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

2.1 Rezime

Izvršenom revizijom poslovanja općine Zavidovići za 2008. godinu konstatirani su određen propusti i nepravilnosti, a u cilju otklanjanja istih date su sljedeće preporuke:

Donijeti Pravilnik o internoj kontroli u skladu sa članom 62. Zakona o budžetima u F BiH („Službene novine F BiH“ broj: 19/06) i svih pisanih procedura u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje sistema internih kontrola („Službene novine F BiH“ broj: 19/05) i osigurati dosljednu primjenu istih.

Kod realizacije Budžeta obezbijediti dosljedno provođenje odredbi Zakona o budžetima u F BiH, kako nebi bila ugrožena dalja likvidnost Općine.

Poduzimati mjere da se poboljša ostvarivanje prihoda u skladu sa donesenim Budžetom ili vršiti realnije planiranje prihoda u Budžetu općine Zavidovići.

Donijeti norme potrošnje za svako vozilo pojedinačno, kako bi bila uspostavljena kontrola nad istim.

Usvojiti kriterije, na osnovu kojih će se vršiti realizacija kapitalnih grantova, a kod pripremanja budžeta jasno definisati sredstva, koja se planiraju za kapitalna ulaganja, kako po pojedinim pozicijama tako i ukupnom iznosu.

Izvršiti analizu i evidentiranje svih potraživanja u skladu sa propisima za budžet i budžetske korisnike, procjenu naplativosti i preduzeti sve mjere u skladu sa zakonima kako bi se ista naplatila.

U cilju tačnog i fer iskazivanja ukupnih obaveza, preporučujemo da se iste evidentiraju u skladu sa Zakonom o budžetima, Uredbom o računovodstvu i Pravilnikom o knjigovodstvu.

Provesti započete aktivnosti na vanrednom popisu, izvršiti usaglašavanje stvarnog procijenjenog stanja sa stanjem u poslovnim knjigama Općine, ustrojiti analitičku evidenciju za šume, zemljište i stanove.

Poštivati odredbe Zakona o javnim nabavkama u potpunosti.

3 NALAZI I PREPORUKE

3.1 Sistem internih kontrola¹

Izvršena je procjena sistema internih kontrola kao procesa, koji je utemeljen i vođen od strane menadžmenta, a u cilju osiguranja razumnog uvjerenja vezano za efikasnost i uspješnost poslovanja, pouzdanost finansijskog izvještavanja, usklađenosti sa postojećim zakonima i propisima i zaštite imovine od neovlaštenog prisvajanja, korištenja ili otuđenja.

Odgovornosti i ovlaštenja uposlenih općine Zavidovići su utvrđeni Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, koji čini temeljni polazni akt za uspostavu kvalitetnog sistema internih kontrola. Navedenim aktom sistematizirano je 113 izvršilaca, a na dan 31.12.2008.godine općina Zavidovići je upošljavala 112 uposlenika. Isto tako ovim aktom definisana su radna mjesta svih uposlenih u Općini sa utvrđenim opisom poslova, radnih zadataka, nadležnosti i datih ovlaštenja.

Općina nije donijela sva akta u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje sistema internih kontrola niti je donesen Pravilnik o internoj kontroli. Obzirom da nije donesen Pravilnik o internoj kontroli nisu definisani postupci procjene rizika, odnosno opći pregled podložnosti određene funkcije ili aktivnosti na greške, nepravilnosti, neovlaštenu upotrebu ili neodgovarajuće rezultate programa. Provedenom revizijom konstatirano je da se općina Zavidovići nije pridržavala zakona o budžetima u F BiH kod izvršenja istog obzirom da je ostvaren višak rashoda nad prihodima (tačka 3.2. Izvještaja), da u glavnoj knjizi nisu evidentirana sva potraživanja i obaveze (tačka 3.6. Izvještaja), nije usvojen godišnji izvještaj o popisu tako da nije izvršeno usklađivanje stvarnog stanja sa knjigovodstvenim stanjem (tačka 3.8. Izvještaja), nisu doneseni kriteriji za realizaciju kapitalnih grantova (tačka 3.5. Izvještaja), nije se u potpunosti primjenjivao Zakon o javnim nabavkama (tačka 3.9. Izvještaja).

Na osnovu navedenog možemo zaključiti da je neophodno da općina Zavidovići treba da uspostavi sistem internih kontrola, uspostavi praćenje (monitoring) sistema internih kontrola radi izmjena, prilagođavanja ili unapređenja samog sistema, a koje će biti ugrađeno u redovno odvijanje poslovnih aktivnosti i definisano Pravilnikom o internoj kontroli.

Donijeti Pravilnik o internoj kontroli u skladu sa članom 62. Zakona o budžetima u F BiH („Službene novine F BiH“ broj: 19/06) i sve pisane procedure u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje sistema internih kontrola („Službene novine F BiH“ broj: 19/05) i osigurati dosljednu primjenu istih.

3.2 Budžet za 2008. godinu

U skladu sa Zakonom o budžetima u F BiH Općinsko vijeće na prijedlog općinskog Načelnika je donijelo Budžet za 2008.godinu dana 18.12.2007.godine. Budžetom su uravnoteženi prihodi i primici u iznosu od 7.313.638 KM. Na prijedlog općinskog Načelnika, Općinsko vijeće je donijelo i tri rebalansa u 2008.godini. Osnovni razlog za izmjene i dopune Budžeta je povećanje poreznih prihoda, neporeznih prihoda i kapitalnih primitaka. U finansijskim izvještajima ukupni prihodi i primici za 2008.godinu su iznosili 7.871.670 KM, a rashodi i izaci 8.256.765 KM, tako da je ostvaren višak rashoda na prihodima u iznosu od 385.095 KM. Iako su se dostavljali mjesečni finansijski planovi za izvršenje budžeta nije dovoljno praćeno izvršenje budžeta zbog čega je i ostvaren višak rashoda nad prihodima. Finansijski izvještaji su u propisanom roku dostavljani nadležnim institucijama. Izvještaj o izvršenju Budžeta za 2008.godinu dostavljen je Općinskom vijeću na razmatranje i donošenje u maju 2009.godine. Izvještaj upućen Općinskom vijeću je razmatran u maju 2009.godine. Općinsko vijeće je usvojilo navedeni izvještaj.

Kod realizacije Budžeta obezbijediti dosljedno provođenje odredbi Zakona o budžetima u F BiH, kako nebi bila ugrožena dalja likvidnost Općine.

---

¹ Interne kontrole podrazumjevaju organizaciju, politike i procedure koje budžetski korisnici uvode da bi se osiguralo izvršavanje poslova koji su im zakonom i drugim propisima dati u nadležnost, da su resursi korišteni u skladu sa postavljenim ciljevima, da su programi i planovi za izvršavanje poslova zaštićeni od prevara, gubitaka i lošeg upravljanja, da su na raspolaganju pouzdane i blagovremene informacije koje se koriste pri izvještavanju, podršci i donošenju odluka. Isto tako putem interne kontrole omogućava se i otkrivanje greške ili prevare (Službene novine FBiH broj 19/2005)

3.3 Prihodi

Ukupni prihodi i primici su ostvareni u iznosu od 7.871.670 KM, što je manje u odnosu na Budžet za 2008.godinu u iznosu od 8.367.420 KM za 495.790 KM. Umanjena ostvarenja su bila na svim planiranim pozicijama sem na potporama (grantovima). Najveće umanjene ostvarenja u odnosu na plan je bilo na poziciji neporeznih prihoda za 309.170 KM i na poziciji poreznih prihoda za 172.192 KM.

3.3.1 Porezni prihodi

Porezni prihodi se ostvaruju u skladu sa Zakonom o pripadnosti javnih prihoda raspodjelom na korisnike putem B2 obrasca. Ukupni ostvareni porezni prihodi iznosili su 4.326.519 KM i usaglašeni su sa iznosom poreznih prihoda koje je Ministarstvo finansija ZDK rasporedilo Općini za 01.01.2008.godine do 31.12.2008.godine. U odnosu na planirane prihode ovi prihodi manje su ostvareni za 172.192 KM ili 4%. Razlike su se pojavile samo iz formalnih razloga (pogrešne uplate fizičkih i pravnih lica, povrati po rješenjima, pražnjenja koja su na B2 obrascu uvrštena na dan 31.12.2008. godine, a u knjigovodstvu knjižena 2009.godine jer su tada i vršena pražnjenja).

3.3.2 Neporezni prihodi

Neporezni prihodi su ostvareni u ukupnom iznosu 1.752.802 KM, što je manje u odnosu na plan za 309.170 KM. Sastoje se od:

- Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika ostvareni su u iznosu od 60.731 KM od čega se najveći iznosi odnose na prava na: eksploataciju prirodnih resursa 38.931 KM po osnovu ugovora između kantona i korisnika, prihodi od zemljišne rente 11.363 KM na osnovu rješenja Službe za upravu geodetskih, prihodi od iznajmljivanja druge materijalne imovine-zauzimanje javnih površina na osnovu rješenja Službe za upravu ekonomskih poslova i poduzetništva 5.277 KM.
- Prihodi od naknada i taksi i pružanja javnih usluga 1.687.736 KM (administrativne takse 302.056 KM po odlukama Općinsko vijeće, prihodi od komunalnih taksi 353.551 KM po osnovu odluka Općinskog vijeća za istaknutu firmu, ostale budžetske naknade 704.201 KM osiguraje od požara, uređenje građevinskog zemljišta, zauzimanje javnih površina, komunalna naknada sve na osnovu odluka Općinskog vijeća i rješenja nadležne službe, posebne naknade i takse 279.992 KM premjer i katastar, usluge katastra po osnovu rješenja nadležne službe, neplanirane uplate 47.530 KM namjenska sredstva od viših nivoa vlasti kantona).

U Općini se vrši kontrola naplate prihoda, pokreće se postupak pred sudom putem općinskog Pravobranilaštva za nenaplaćena potraživanja.

3.3.3 Tekuće potpore (grantovi)

Tekuće potpore (grantovi) ostvareni su u iznosu od 576.838 KM. Sastoje se od potpora iz inostranstva 127.863 KM i potpora od ostalih nivoa vlasti u iznosu od 448.975 KM.

- Potpore iz inostranstva na osnovu Ugovora sa Evropskom komisijom u koji su uključene i druge općine za Platformu jačanja veza Jadranske regije u Europi (Finalna konferencija programa u BiH, Pisanje evropskih projekata i transfer znanja o evropskim projektima, Podrška Agencijama lokalne demokratije u kontekstu njihovog djelovanja multilateralne saradnje, Radionica na temu tolerancije i demokratskih principa u osnovni školama i dječijim vrtićima).
- Ostali nivoi vlasti namjenska sredstva kantona za zaštitu okoline, boračku populaciju, alternativni smještaj na osnovu odluka.

3.3.4 Kapitalni primici

Kapitalni primici su ostvareni u iznosu od 1.215.511 KM (dodjela neizgrađenog gradskog građevinskog zemljišta), a vršila se na osnovu provedenog javnog konkursa i rješenja Općinskog vijeća (8 rješenja).

Poduzimati mjere da se poboljša ostvarivanje prihoda u skladu sa donesenim Budžetom ili vršiti realnije planiranje prihoda u Budžetu općine Zavidovići.

3.4 Tekući rashodi

Ukupni tekući rashodi u 2008. godini iznosili su 5.996.601 KM što je u odnosu na Budžetom planirana sredstva u iznosu od 6.110.364 KM manje za 113.763 KM i predstavlja ostvarenje 98%. U okviru tekućih rashoda bruto plaće, naknade i doprinosi poslodavca iznosili su 2.332.024 KM, izdaci za materijal i usluge 438.689 KM i tekući grantovi 3.225.888 KM.

3.4.1 Bruto plaće i naknade

Bruto plaće i naknade iznose 1.623.186 KM, što je u odnosu na plan manje za 1.238 KM ili 1%. Provedenom revizijom smo utvrdili slijedeće. Obračun i isplata plaća vršena je na osnovu Pravilnika o plaćama i naknadama plaća državnih službenika i namještenika u jedinstvenom općinskom organu uprave i posebnih službi i drugim organima Općine i Odluke OV o utvrđivanju privremenih platnih razreda i koeficijenta za plaće rukovodećih i ostalih državnih službenika i namještenika u jedinstvenom općinskom organu uprave i posebnim službama i drugim organima Općine. Vlada F BiH donijela je zaključak o visini osnovice za plaće državnih službenika i namještenika u organima državne službe u F BiH, koja za 2008. godinu iznosi 60% od prosječne neto plaće zaposlenih u F BiH, prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku za prethodni kvartal.

Općinski Načelnik donio je rješenje o utvrđivanju osnovice za obračun plaća za 2008. godinu koja iznosi 466 KM. Provedenom revizijom, metodom uzorka, utvrdili smo da se osnovica nije mijenjala u 2008. godini, da su izdata rješenja svakom uposleniku, tako da kod obračuna i isplate plaća nismo utvrdili nepravilnosti.

3.4.2 Naknade troškova zaposlenih

Naknade troškova zaposlenih planirane su u iznosu 518.008 KM, a izvršene su u iznosu od 523.824 KM što je više u odnosu na plan za 5.816 KM ili 1%. Provedenom revizijom naknada troškova zaposlenih (regres za godišnji odmor, jubilarne nagrade, pomoć u slučaju smrti, naknada za skupštinske zastupnike, topli obrok) utvrdili smo da su isplate vršene u skladu sa Pravilnikom o ostvarivanju naknada i drugih materijalnih prava koja nemaju karakter plaće. Naknade za rad u komisijama su iskazane u iznosu od 53.642 KM i imenovane su od OV i Načelnika. Provedenom revizijom utvrdili smo da su navedene komisije podnosile izvještaje o izvršenom poslu, a da je na isplaćene naknade komisijama obračunat porez u iznosu od 30% za članove koji nisu zaposlenici Općine i 50% za članove komisija koji su u radnom odnosu u Općini.

3.4.3 Izdaci za materijal i usluge

Ukupni izdaci za materijal i usluge iskazani su u iznosu od 438.689 KM, što je u odnosu na plan od 429.192 KM više za 9.497 KM ili 2%. Provedenom revizijom nabavke materijala, održavanja zgrada i opreme obradili smo u poglavlju javne nabavke, a ovdje ukazujemo na izdatke za gorivo za prevoz u iznosu od 33.551 KM. Općina ima Pravilnik o korištenju službenih automobila, ali nije utvrdila normative za potrošnju goriva za iste.

Donijeti norme potrošnje za svako vozilo pojedinačno, kako bi bila uspostavljena kontrola nad istim.

3.4.4 Tekući grantovi

Na poziciji tekućih grantova iskazan je ukupan iznos od 3.225.888 KM, što u odnosu na planirana sredstva u iznosu od 3.352.328 KM je manje za 126.440 KM i predstavlja ostvarenje 96%. Navedeni tekući grantovi odnose se na:

- Grantovi drugim nivoima vlasti u iznosu od 100.009 KM odnose se na grantove za 21 mjesnu zajednicu općine Zavidovići za finansiranje redovnih djelatnosti mjesnih zajednica (plaće i materijalni troškovi). Raspored planiranih sredstava je izvršen u skladu sa Budžetom Općine Odlukom o rasporedu sredstava za redovnu djelatnost mjesnih zajednica u 2008. godini broj: 01-14-258/08 koju je potpisao predsjedavajući Općinskog vijeća. Raspored sredstava je izvršen u skladu sa pisanim kriterijima po automatizmu 30% linearno svakoj mjesnoj zajednici, a 70% sredstava prema broju stanovnika u mjesnoj zajednici. Kriterije je donijelo Općinsko vijeće. Svaka mjesna zajednica sačinjava analitički izvještaj o utrošku sredstava.

- Grantovi pojedincima u iznosu od 581.737 KM u odnosu na plan 692.193 KM su manji za 110.456 KM ili 16% . Osnov za realizaciju ovih grantova je Zakon o socijalnoj zaštiti kantona ZDK 123.500 KM, Zakon o pravima boraca i njihovih porodicakantona ZDK 251.883 KM, kriteriji koje je usvojio Načelnik, odluka o izvršenju budžeta općine Zavidovići za 2008.godinu i programi za stipendiranje studenata. Utrošak sredstava se pravda od strane ustanova preko kojih se doznačavaju (Centar za socijalni rad, Boračke organizacije) sačinjavanjem izvještaja o radu, a sredstva se doznačavaju mjesečno na osnovu zaključaka Načelnika.
- Grantovi neprofitnim organizacijama realizovani su u iznosu od 2.504.135 KM što je u odnosu na plan 2.523.135 KM manje za 19.000 KM ili 1% . Najveći dio ovih sredstava odnosi se na: Centar za socijalni rad 227.000 KM, transfer za predškolsko obrazovanje 124.179 KM, podsticaj i razvoj poljoprivredne proizvodnje 199.105 KM, održavanje javnih površina 277.044 KM, projektna priprema i projektovanje 113.668 KM. Iz grantova neprofitnim organizacijama također se vrši finansiranje parlamentarnih stranaka 30% linearno i 70% zavisno od broja zastupnikana na osnovu Zaključka Načelnika broj: 02-14-5520/08, za sportske klubove osnov je Zakon o sportu ZDK Službeni glasnik kantona 11/02 i 01/04 kao i kriteriji i program raspodjele budžetskih sredstava za fizičku kulturu i sport u 2008.godini, sredstva za ekologiju doznačavaju se od ZDK kantona na bazi programa Službe za ekonomske poslove i odluke kantona. O utrošenim sredstvima se podnose izvještaji pojedinačno sa svom popratnom dokumentacijom u prilogu izvještaja.
- Ostali grantovi u iznosu od 40.007 KM. Ovi grantovi se odnose na sudske presude, a realiziraju se na osnovu zaključaka Načelnika.

3.5 Kapitalni grantovi

Ukupno realizirana sredstva na poziciji kapitalnih grantova iznose 1.869.277 KM. Najveći dio ovih sredstava odnosi se na: održavanje i rekonstrukcija ulica 154.987 KM, održavanje i rekonstrukcija nekategorisanih ulica 167.723 KM, rekonstrukcija i održavanje objekata 366.215 KM, izgradnja spomen obilježja 102.034 KM, lokalni putevi 304.328 KM, izgradnja pješačkog mosta 384.400 KM. Realizacija ovih sredstava vrši se na osnovu predloženih i usvojenih programa, čemu prethodi javna rasprava o istim prije njihovog usvajanja. Nakon što sredstva budu odobrena odlukom Općinskog vijeća, kao i sami programi između nadležnih službi se vrši dogovor o raspodjeli sredstava, a unutar službi raspodjelu vrši rukovodilac iste. Ne postoje doneseni kriteriji za ovu raspodjelu tako da je moguće nastajanje nepravilnosti u smislu preferiranja pojedinih mjesnih zajednica ili nekih programa. Izvršili smo uvid u dokumentaciju vezanu za odabir ponuđača, a objašnjenje smo dali u poglavlju javnih nabavki.

Usvojiti kriterije, na osnovu kojih će se vršiti realizacija kapitalnih grantova, a kod pripremanja budžeta jasno definisati sredstva, koja se planiraju za kapitalna ulaganja, kako po pojedinim pozicijama tako i ukupnom iznosu.

3.6 Potraživanja

Na poziciji kratkoročnih potraživanja iskazan je ukupan iznos 40.708 KM. Navedena iskazana potraživanja se odnose na:

- Isporučene usluge 13.262 KM (zatvoreno u 2009.godini).
- Akontacija za službeni put 4.507 KM (zatvoreno u 2009.godini).
- Potraživanja od radnika za manjkove 1.152 KM (ne postoji dokumentacija iz ranijih godina).
- Sumnjiva i sporna potraživanja 286 KM (ratni period).
- Ostala potraživanja (potraživanja od katastra) 1.500 KM (raniji period).
- Prelazni račun 20.000 KM (ratni period).

Nakon obavljene revizije utvrdili smo slijedeće. Da u iskazanim potraživanjima nisu iskazana potraživanja u glavnoj knjizi po osnovu naknada za korištenje gradskog građevinskog zemljišta 550.108 KM, komunalnih naknada u iznosu od 640.336 KM, naknada za zauzimanje javnih površina u iznosu od 55.973 KM. Ova potraživanja se vode u pomoćnoj evidenciji Općine i nisu prenijeta u glavnu knjigu. Mišljenja smo da Općina nije uspostavila sveobuhvatnu evidenciju potraživanja, usljed čega je u bilansu stanja, pozicija

kratkoročnih potraživanja na dan 31.12.2008.godine iskazana manje za 1.246.298 KM. Odgovorni u Općini su poduzimali mjere naplate potraživanja utuživanjem. Sačinila je Izvještaj o radu općinskog pravobranilaštva za 2008.godinu u skladu sa članom 72. Zakona o pravobranilaštvu. U toku 2008.godine zaključeno je 29 sporazuma koji su utvrđeni na službenu zabilješku. Ukupna vrijednost zaključenih sporazuma ua 2008.godini je 81.692 KM. U toku 2008.godine otvorena su 3 upravna predmeta, a od toga su dva predmeta arhivirana. U toku 2008.godine zaprimljeno je 68 zahtjeva za otkup stanova. Od ovog broja završen je rad na 64 predmeta, a 4 predmeta nisu okončana. Komisija za popis je izvršila popis potraživanja za stavke koje se nalaze u glavnoj, knjizi. Obzirom da popisom nisu obuhvaćena potraživanja iskazana u pomoćnim evidencijama ne možemo potvrditi da je isti potpun. Isto tako, komisija je u izvještaju o izvršenom popisu navela da ne postoji dokumentacija za potraživanja iz ranijeg perioda, tako da nije dala ni prijedlog za rješavanje istih.

Izvršiti uvid i analizu u ukupna potraživanja na nivou Općine i po istim poduzeti potrebne mjere u cilju pravilnog evidentiranja, naplate i eventualnog utuženja za ona potraživanja za koja je utvrđena neizvjesnost naplate..

3.7 Obaveze i razgraničenja

Na poziciji kratkoročnih obaveza i razgraničenja iskazan je ukupan iznos 2.034.699 KM. Navedene kratkoročne obaveze i razgraničenja se odnose na:

- Kratkoročne tekuće obaveze 1.524.744 KM (iznos od 700.000 KM odnosi se na dug iz rata prema preduzeću Krivaja, 22.300 KM privremeno knjiženo preneseno stanje sa namjenskog računa koji je bio otvoren kod IKB banke za sredstva namijenjena za reprodukciju šuma, 8.950 KM za primljene kaucije kod objave tendera koje nisu vraćene jer je složena procedura vraćanja, preostali dio se odnosi na tekuće obaveze prema dobavljačima).
- Obaveze prema zaposlenim 154.009 KM (neisplaćena plaća za decembar 2008.godine koja je isplaćena u januaru 2009.godine).
- Finansijski i obračunski odnosi sa drugim povezanim jedinicama 54.350 KM (naslijeđeno stanje iz ratnog perioda).
- Kratkoročna razgraničenja 301.596 KM (258.967 KM po završnom računu sravnjenje doznačenih i utrošenih namjenskih sredstava koje će biti prenijeto u narednu godinu jer se ova sredstva troše za tačno utvrđenu namjenu, 42.563 KM predstavlja namjenska sredstva koja su utrošena ali nije stigla faktura).

U okviru kratkoročnih razgraničenja nisu evidentirana obračunata nenaplaćena potraživanja za općinske prihode koje smo naveli u poglavlju potraživanja u iznosu od 1.246.298 KM.

U cilju tačnog i fer iskazivanja ukupnih obaveza, preporučujemo da se iste evidentiraju u skladu sa Zakonom o budžetima, Uredbom o računovodstvu i Pravilnikom o knjigovodstvu.

3.8 Stalna sredstva

Na dan 31.12.2008.godine ukupna iskazana nabavna vrijednost stalnih sredstava iskazana je u iznosu od 18.622.141 KM, ispravka vrijednosti u iznosu od 6.325.213 KM, tako da je sadašnja vrijednost stalnih sredstava 12.296.928 KM. Ukupna nabavka stalnih sredstava u 2008.godini iznosila je 390.887 KM od čega se najznačajniji iznos odnosi na nabavku zgrada u iznosu 325.268 KM (zgrada vatrogasnog doma koja je bila u vlasništvu preduzeća Krivaja), kao i nabavka namještaja i ostale opreme u iznosu od 65.619 KM. U 2008.godini na poziciji zemljišta izvršeno je isknjiženje, a na osnovu izvršene prodaje zemljišta po javnom konkursu za dodjelu gradskog građevinskog zemljišta. Rješenjem Načelnika broj: 02-14-5776/08 imenovana je centralna popisna komisija. Pojedinačnim rješenjima imenovane komisije za popis: opreme, namještaja, sitnog inventara, auto guma, odjeće i obuće u upotrebi, zgrada, stanova, skloništa, releja i garaža, potraživanja, obaveza i kapitala, zemljišta i šuma, kompjuterske opreme i motornih vozila. Izvještaj o obavljenom popisu je sačinjen 27.02.2009.godine. Međutim, usklađivanje stvarnog stanja sa onim utvrđenim popisom nije urađeno. Naime, u sačinjenom popisu navedeno je da se iz knjigovodstvenog stanja ne može utvrditi koje zemljište, koji stanovi i koje šume su proknjižene u ukupnom saldu na odgovarajućim

kontima i po kojoj cijeni, jer na tim pozicijama ne postoji analitika knjiženja. Izvršili smo uvid u izvršeni fizički popis, a posebno izdvajamo stanove, šume i zemljište. U analitičkim pregledima koji su sačinjeni na osnovu fizičkog popisa, tabelarno je iskazana navedena imovina sa podacima o veličini, trenutnom statusu itd. Na primjer za stanove je iskazano: površina stana, raniji korsnik stana, trenutni korisnik stana, proces koji se vodi nad tim stanom. Kod popisa zemljišta u vlasništvu Općine dat je pregled po katastarskim općinama sa pregledom zemljišta i šuma u metrima kvadratnim. Popis za 2008.godinu nije usvojen, a po mišljenju odgovornih u Općini potrebno je knjigovodstveno stanje ove imovine koje je do sada bilo neuređeno svesti na stvarno stanje tako što će se nakon prikupljenih dokaza o vlasništvu izvršiti procjena svakog stalnog sredstva pojedinačno i na bazi procjene uknjižiti stvarna (fer) vrijednost. Tokom revizije smo utvrdili da ostala stalna sredstva (kompjuterska oprema, vozila, namještaj itd.) vode analitički i ispravno evidentiraju. Zbog navedenog ne možemo u potpunosti potvrditi vrijednost iskazanih stalnih sredstava u općini Zavidovići.

Provesti započete aktivnosti na vanrednom popisu, izvršiti usaglašavanje stvarnog procijenjenog stanja sa stanjem u poslovnim knjigama Općine, ustrojiti analitičku evidenciju za šume, zemljište i stanove.

3.9 Javne nabavke

Sistemom uzorka smo izvršili uvid u javne nabavke koje su izvršene u 2008.godini. Pregledan je značajan uzorak izvršenih nabavki (preko 60%, a posebno kod kapitalnih grantova), a preuzeta je dokumentacija za vršenje nabavke putem direktnog sporazuma, konkurentskog zahtjeva i putem otvorenog postupka (nabavka materijala za uličnu rasvjetu, izvođenje radova na zimskom održavanju prigradskih i strmih ulica, izgradnja pješkog mosta preko rijeke Bosne, javne rasvjete, sanacija fasada na zgradama kolektivnog stanovanja, putne infrastrukture, izgradnja rasvjete, izgradnja kanalizacije, nabavka materijala za uličnu rasvjetu). Isto tako je izvršen uvid i u uplate po sklopljenim ugovorima radi utvrđivanja da li su plaćanja izvršena u skladu sa sklopljenim ugovorima i nisu utvrđena odstupanja (nepravilnosti).

Međutim, utvrdili smo i slučaj kada nije ispoštovan Zakon o javnim nabavkama, za zimsko održavanje cesta. Naime, odabran je ponuđač sa kojim su ranije sklapani ugovori i koji je ponudio manju cijenu. Isti, po drugim kriterijima nije bio povoljniji tako da je ponuđač kojem nisu dodjeljeni poslovi uputio žalbu Agenciji za žalbe, koja je poništila izbor i naložila da se ugovor dodijeli ponuđaču koji je uputio žalbu. Poslije ovog čina žalio se i ponuđač kojem je dodijeljen posao. I po toj žalbi Agencija je donijela istu odluku, tako da je ponuđač koji nije dobio posao dva puta dobio spor u svoju korist. Obzirom da se radi o zimskom održavanju cesta što je sezonski posao, u Općini nisu čekali ishod ovih sporova i ceste je čitavu zimu održavao ponuđač koji je izgubio sporove. Sada u Općini imaju dva problema po ovom pitanju. Ponuđač koji je dobio sporove ih može tužiti za nadoknadu štete u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama. Tužbu može pokrenuti i ponuđač koji je izgubio sporove, ali je vršio zimsko održavanje cesta, jer nije plaćen za posao koji je uradio. Općina ovog izvođača nije platila za urađeni posao iz razloga što u Općini nemaju osnov za plaćanje jer ugovor nije sklopljen obzirom da je spor bio u toku. U Općini moraju riješiti ovaj problem, kako nebi nastala još veća dalja materijalna šteta po osnovu sporova.

Poštivati odredbe Zakona o javnim nabavkama u potpunosti.

4 KOMENTAR

Menadžment općine Zavidovići se u ostavljenom roku nije očitovao na Nacrt izvještaja o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja za 2008.godinu, te ovaj Izvještaj predstavlja konačan izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja općine Zavidovići za 2008.godinu.

**Direktor
Sektora za finansijsku reviziju
zavoda, fondova, općina i agencija**

Anica Pudar, dipl.oec.

**Voda Tima
Fuad Velić, viši revizor, dipl.ecc.**

Član Tima

Sabina Avdić, revizor, dipl.ecc.

Prilog br. 1.
Izvršenje budžeta općine Zavidovići na dan 31.12.2008. godine
u KM

R.br.	Pozicija	Plan 2008.g.	Povećanje/ smanjenje plana za 2008.g.	Rebalans 2008.g.	Izvršenje plana za 2008. godinu	Razlika (6-5)	Indeks (6/5 x 100)
1	2	3	4	5	6	7	8
I	Prihodi i primici	7.313.638	1.053.782	8.367.420	7.871.670	-495.790	94
1.	Prihodi od poreza	3.987.500	511.211	4.498.711	4.326.519	-172.192	96
2.	Neporezni prihodi	1.876.138	185.834	2.061.972	1.752.802	-309.170	85
3.	Kapitalni primici	800.000	440.000	1.240.000	1.215.511	-24.489	98
4.	Potpore (grantovi)	650.000	-83.263	566.737	576.838	10.101	102
II	Tekući rashodi	6.058.638	51.726	6.110.364	5.996.601	-113.763	98
5.	Plaće i naknade	2.244.170	-101.738	2.142.432	2.147.010	4.578	101
6.	Doprinosi poslodavca	188.400	-1.988	186.412	185.014	1.398	99
7.	Putni troškovi	19.000	-4.000	15.000	14.477	-523	97
8.	Izdaci za energiju	34.000	29.000	63.000	63.745	745	101
9.	Izdaci za komunalne usluge	54.500	16.500	71.000	76.656	5.656	108
10.	Nabavka materijala	63.000	-4.000	59.000	61.924	2.924	105
11.	Izdaci za usl. prevoza i gorivo	22.800	14.200	37.000	33.551	-3.449	91
12.	Unajmljivanje imovine	1.992	0	1.992	1.992	0	100
13.	Izdaci za tekuće održavanje	37.000	7.000	44.000	44.932	932	102
14.	Bankarske usluge	11.000	2.000	13.000	13.942	942	107
15.	Ugovorene usluge	121.200	4.000	125.200	127.470	2.270	102
16.	Tekući grantovi	3.261.576	90.752	3.352.328	3.225.888	-126.440	96
III	Kapitalni izdaci	1.255.000	1.002.056	2.257.056	2.260.164	3.108	101
17.	Nabavka stalnih sredstava	49.500	341.268	390.768	390.887	119	101
18.	Kapitalni grantovi	1.205.500	660.788	1.866.288	1.869.277	2.989	101
IV	UKUPNO RASHODI I IZDACI	7.313.638	1.053.782	8.367.420	8.256.765	-110.655	99
	DEFICIT (I – IV)	0	0	0	385.095		-
	Broj zaposlenih	113			112		